

**Protocol:
Werkwijze bij
medische
problematiek
op Pax**

Inhoud

1.	Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen	3
2.	Dekking civielrechtelijke aansprakelijkheid	5
3.	Handelen bij een ziekmelding gedurende een lesdag	6
4.	Het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	7
5.	Medische protocollen bij vaker voorkomende medische aandoening.....	8
	Bijlage 1_Uitvoeren van medische handelingen.....	12
	Bijlage 2_Hoe te handelen bij een calamiteit.....	14
	Bijlage 3_Formulier verstrekken medicijnen op verzoek (structureel).....	16
	Bijlage 4_Medische protocollen bij vaker voorkomende medische aandoeningen	21
	Bijlage 5_Input voor het medisch protocol per vaker voorkomende medische aandoening	23
	Bijlage 6_Uitvoeren van medische handelingen.....	29
	Bijlage 7_Protocol toetsafname 50% extra tijd	34

1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Medewerkers kunnen geconfronteerd worden met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook kunnen ouder(s)/verzorger(s) school verzoeken om hun kind/jongere de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

In dit beleidsstuk komen de volgende onderdelen aan bod: bekwaamheid en aansprakelijkheid, het handelen bij ziekmelding, medicijnverstrekking (incidenteel en structureel) en medische protocollen inclusief: uitzondering op het telefoonbeleid (ten gevolge van medische aandoeningen), extra facilitering bij toetsen (vanwege medische problematiek, inclusief 50% verlenging bij visuele beperking) en (tijdelijke) vrijstelling LO (vanwege blessures/medische aandoeningen).

(Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en/of verzorger(s) bedoelen. Bovendien spreken wij over leerling als wij kind/jongere bedoelen en spreken wij over hij, waar ook zij of hen kan worden bedoeld).

Bekwaamheid en aansprakelijkheid van degene die medische handelingen verricht

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van medewerkers gevraagd zoals bijvoorbeeld het geven van sondevoeding of het geven van een injectie.

Medewerkers begeven zich op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden.

Met het oog op de gezondheid van de leerling is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen.

Voor het geven van medicatie en het uitvoeren van een medische handeling, moet degene over de vereiste bekwaamheid beschikken. Docenten, medewerkers en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden.

Pax geeft middels dit protocol aan hoe in voorkomende situaties gehandeld moet worden. Dit protocol is gebaseerd op het protocol "medicijnverstrekking op scholen en medisch handelen" van GGD Gelderland Zuid maart 2017, het Uitvoeringsbesluit WVO 2025, en het Expertisepunt Passend Examineren VO.

Pax heeft overwegend leerlingen van 12 tot 18 jaar.

Volgens de wet mogen minderjarige kinderen:

- vanaf hun twaalfde meebeslissen over hun medische behandeling;
- vanaf hun zestiende zelf beslissen over hun medische behandeling.

Het kan voorkomen dat medewerkers gevraagd wordt om een medische handeling bij een leerling uit te voeren.

Voor de individuele medewerker geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

De medewerking gebeurt dus op basis van vrijwilligheid en daardoor kan ook geen continuïteit worden verzekerd (denk hierbij aan activiteiten buiten het reguliere schoolprogramma om, zoals excursies).

Deze, niet alledaagse, positie van de medewerker moet hierbij serieus genomen worden. Daarom moet een medewerker een gedegen instructie krijgen hoe hij de handeling moet uitvoeren. **Deze handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een *bekwaamheidsverklaring* opgesteld door een bij de leerling betrokken arts.**

De medewerker zal altijd handelen in opdracht van deze arts die de medewerker bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van desbetreffende medische handeling. Zonder deze verklaring mag er door medewerkers binnen de school geen medische handeling worden verricht. Zie voor de bekwaamheidsverklaring bijlage 1.

Heeft een medewerker geen bekwaamheidsverklaring dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het schoolbestuur is echter weer verantwoordelijk voor datgene wat de medewerker doet. Kan een schoolbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat de schoolleiding onzorgvuldig heeft gehandeld.

Een medewerker die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht - bijvoorbeeld omdat hij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht – zou de medische handeling eveneens niet mogen uitvoeren.

Een medewerker die onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handeling verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel- en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden.

Er zijn verschillende situaties te onderscheiden:

- De leerling wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische protocollen bij vaker voorkomende medische aandoening, inclusief:
 - Medische handelingen
 - Extra facilitering bij toetsen vanwege medische problematiek
 - Vrijstelling LO vanwege blessures/medische aandoeningen

De eerste situatie laat de school en de medewerker geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de medewerker moet direct bepalen hoe hij moet handelen.

Bij de tweede en de derde situatie kan de school kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling.

Op de volgende pagina's wordt elk onderdeel beschreven.

In de bijlagen vindt u het betreffende toestemmingsformulier en/of bekwaamheidsverklaring. Heeft u naar aanleiding van dit protocol nog vragen, dan kunt u zich wenden tot de ondersteuningscoördinator van het Pax.

Bekwaamheidsverklaring zie bijlage 1

2. Dekking civielrechtelijke aansprakelijkheid

In de huidige polis van het Pax is er een dekking conform de betreffende clausule opgenomen voor medische handelingen op scholen door medewerkers. Wel is het noodzakelijk dat conform dit protocol wordt gehandeld door iedere betrokken medewerker.

Mocht zich onverhoopt (ten gevolge van een medische handeling) een calamiteit voordoen, stel u dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van de leerling.
Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112.

Zorg voor alle relevante gegevens van de leerling.

Geef verder door naar aanleiding van welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij de leerling waarneembaar zijn. Zie voor het protocol "hoe te handelen bij een calamiteit" bijlage 2.

Richtlijnen "hoe te handelen bij een calamiteit" zie bijlage 2

3. Handelen bij een ziekmelding gedurende een lesdag

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt gedurende de schooluren last van hoofd-, buik- of oorpijn. Deze leerling kan zich dan melden bij de verzuimcoördinatoren.

3a. Eerst de ouders (of daartoe aangewezen vertegenwoordiger van de ouders) raadplegen

Uitgangspunt is dat een leerling die ziek is naar huis moet. De school zal, in geval van ziekte, altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om de leerling op te vangen, wordt de leerling gehaald of moet hij/zij thuis gebracht worden, of naar de huisarts, etc.?).

3b. Als een ouder of aangewezen vertegenwoordiger niet te bereiken is

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. De leerling kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. In de Wet Geneeskundige Behandelingen Overeenkomst worden leerling qua beslissingsbevoegdheid als volgt ingedeeld:

- *Tot 12 jaar*: ouders of voogd beslissen. Aan jonge leerling moet wel op een begrijpelijke manier worden verteld wat er met hen gaat gebeuren.
- *12 tot 16 jaar*: zowel ouders als leerling moeten toestemming geven.
- *Vanaf 16 jaar*: leerling is beslissingsbevoegd. De ouders krijgen ook geen informatie als de leerling daar geen toestemming voor geeft.

3c. Blijf de leerling observeren

Wanneer ouders bij een ziekmelding niet bereikt kunnen worden wordt de leerling doorverwezen naar de BHV'er. BHV'er blijft de leerling observeren, maar is geen arts en raadpleegt bij twijfel altijd een (huis)arts. Dit geldt uiteraard ook wanneer de pijn blijft of de situatie zich verergert.

Enkele zaken waarop gelet kan worden:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krompen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

4. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Incidenteel

Soms krijgt een leerling tijdens schooluren last van buik-, hoofd-, oorpijn, etc. **In zijn algemeenheid is een medewerker niet deskundig om een juiste diagnose te stellen en dus zullen er geen pijnstillers of andere medicatie die niet vastgelegd is een medisch protocol verstrekt worden.**

Structureel

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffes voor astma of antibiotica. Ouders kunnen dan aan de school vragen of een medewerker deze middelen wil verstrekken. In deze situatie is de toestemming van de ouders schriftelijk gegeven. Hiervoor wordt een verklaring ingevuld (zie bijlage 3). Begeleider Passend Onderwijs verwerkt deze verklaring in SOM, en orthopedagoog brengt hoofd BHV en -conciërge op de hoogte.

Vastgelegd wordt om welke medicijnen het gaat, hoe vaak ze moeten worden toegediend, in welke hoeveelheden en op welke wijze dat dient te geschieden. Hiervoor is een medicijninstructie toegevoegd in bijlage 3. Verder wordt de periode vastgelegd waarin de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren en opbergen, en de wijze van controle op vervaldatum. Ouders geven duidelijk aan wat zij van de school en de medewerker verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen. Ouder(s) en/of verzorger(s) blijven in deze situatie te allen tijde eindverantwoordelijk, dit aangezien school geen continuïteit kan garanderen (denk hierbij aan activiteiten buiten het reguliere schoolprogramma om, zoals excursies).

Belangrijk:

- **Medicijnen worden alleen in ontvangst genomen wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van de betreffende leerling.**
- **Er wordt per keer op een aftekenlijst genoteerd dat het betreffende medicijn aan de betreffende leerling gegeven wordt.**
- **Vaak worden de verzuimcoördinatoren ingezet voor het verstrekken van de medicijnen op vaste momenten** (tenzij met de ouders anders is afgesteld, bijvoorbeeld een mentor in de huiskamerklassen die een leerling veel uren in de week ziet).

Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn dan wordt er direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis gebeld. Bij een ernstige situatie wordt direct het landelijke alarmnummer 112 gebeld. Zorg in alle gevallen dat dan alle relevante gegevens bekend zijn: naam, geboortedatum, adres, huisarts en /of specialist van de leerling, het medicijn dat is toegediend, welke reacties de leerling vertoont (eventueel welke fout is gemaakt).

Toestemmingsformulier voor “verstrekken van medicijnen op verzoek” zie bijlage 3
Richtlijnen “hoe te handelen bij een calamiteit” zie bijlage 2

5. Medische protocollen bij vaker voorkomende medische aandoening

Medische protocollen

Pax maakt indien nodig gebruik van medische protocollen (zie bijlage 4). **Dit protocol heeft als voordeel dat alle noodzakelijke handelingen die bij vaker voorkomende medische aandoeningen mogelijk uitgevoerd moeten worden, zijn opgenomen in een format.** Hierdoor wordt het risico om zaken te vergeten beperkt. Bovendien kan een medisch protocol vlot gezamenlijk worden opgesteld, vervolgens in SOM als een handelingsplan worden toegevoegd, waarna alle betrokken medewerkers naar SOM kunnen worden verwezen. Input voor het medisch protocol per vaker voorkomende medische aandoening is te vinden in bijlage 5.

De medische protocollen worden opgesteld door de Begeleider Passend Onderwijs. De Begeleider Passend Onderwijs slaat het protocol op en verwerkt het in SOM. Hoofd BHV levert ieder jaar een namenlijst aan van de BHV'ers, waarna de orthopedagoog bij de start van het schooljaar het gehele BHV team een namenlijst stuurt van leerlingen waarbij een medisch protocol van toepassing is. Alle BHV'ers moeten deze protocollen inzien en doorlezen, zodat zij op de hoogte zijn van hetgeen er van hen verwacht wordt. Waar nodig stuurt de orthopedagoog gedurende het jaar een update als er nieuwe leerlingen bij komen.

De protocollen worden eenmalig door hoofd conciërge uitgeprint en verzamelt in een map, die opgeborgen wordt in een afgesloten ruimte (de ruimte bij de conciërge). Deze ruimte is enkel toegankelijk voor medewerkers van school. Een fysiek geprint exemplaar voorkomt de noodlottige situatie dat door technische problemen er geen digitale toegang is. Hoofd conciërge is gedurende het jaar verantwoordelijk voor het bijhouden en nalopen van de map met protocollen.

Dit protocol wordt te allen tijde in overleg met ouders opgesteld en ouders zijn eindverantwoordelijk voor de inhoud.

Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan schoolleiding en leraren/medewerkers vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen.

Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje, etc. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de thuiszorgorganisaties of door de ouders zelf op school verricht. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders wel eens een beroep op de school en medewerker gedaan.

Schoolbesturen moeten zich, wanneer wordt overgaan tot het uitvoeren van een medische handeling door een medewerker, wel realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich nemen. Dit hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar het is goed zich te realiseren wat hiervan de consequenties kunnen zijn.

Het zal duidelijk zijn dat de ouders voor dergelijke ingrijpende handelingen hun toestemming moeten geven. Zonder toestemming van de ouders kan een school of medewerker helemaal niets doen. **Gezien de ingrijpendheid van de handelingen moet een school een schriftelijke toestemming van de ouders vragen.** Zie voor de verklaring bijlage 6.

Medisch protocol zie bijlage 4

Input medisch protocol per vaker voorkomende medische aandoening zie bijlage 5

Toestemmingsformulieren voor "uitvoeren van medische handelingen" zie bijlage 6

Wettelijke regels

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De wet beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor medewerkers van het Pax.

Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor bestuur en medewerkers als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde handelingen – de zogenaamde voorgehouden handelingen – mogen alleen verricht worden door artsen.

Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

Uitzonderingsregel telefoonbeleid

Er zijn leerlingen die wegens medische redenen uitzondering zijn op het telefoonbeleid (zoals bij diabetes: het via de telefoon bijhouden van de suikerwaarden). Zij mogen dan bijvoorbeeld de telefoon tijdens de les bij zich houden in plaats van dat zij deze in de telefoontas doen. Wanneer dit het geval is, bespreken ouders dit met mentor en/of de betrokken ondersteuner. Als in samenspraak met ouders dit nodig lijkt, kan school besluiten de leerling een uitzondering te bieden. **Begeleider Passend Onderwijs zorgt ervoor dat de afspraak van de uitzonderingsregel op het telefoonbeleid in het rood op de leerlingenkaart komt te staan: “toestemming mobiel altijd bij”. BPO geeft de namen van deze leerlingen door aan hoofd conciërge en deze zorgt ervoor dat de leerling een pasje krijgt.**

Het pasje ziet er als volgt uit:

- Gelamineerd
- Schoolfoto van de leerling met uitzondering
- De woorden: “Uitzondering telefoonbeleid”
- Pax logo
- Handtekening hoofd conciërge

De leerling is ervoor verantwoordelijk dat hij/zij het pasje te allen tijde bij heeft, door bijvoorbeeld het pasje in het hoesje van zijn/haar telefoon te doen.

Extra facilitering bij toetsen

Sommige leerlingen hebben recht op extra facilitering bij toetsen. Hiervoor dient in sommige gevallen een deskundigenverklaring opgesteld te worden. Dit verschilt bij objectief waarneembare beperkingen en niet-objectief waarneembare beperkingen. Een niet-objectief waarneembare beperking heeft een wezenlijke impact op het functioneren, maar is niet direct zichtbaar en niet vast te stellen door medisch onderzoek. **Wanneer een leerling een beperking heeft die niet-objectief waarneembaar is wordt er een deskundigenverklaring opgesteld.** Denk hierbij aan ADHD, ASS, dyslexie, dyscalculie, of TOS.

Hiervoor gelden de volgende wettelijke kaders (artikel 3.54):

- De deskundigenverklaring wordt opgesteld door een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater.
- De aanpassing – voor zover betrekking hebbend op het centraal examen – bestaat in elk geval uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten
- Een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de deskundigenverklaring een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

Wanneer een leerling een beperking heeft die objectief waarneembaar is, wordt er geen deskundigenverklaring opgesteld. Dit geldt voor een visuele-, auditieve- of lichamelijke beperking.

Scholen zijn wettelijk verplicht om bij een visuele-, auditieve-, en lichamelijke beperking aanpassingen te doen binnen het toetsen en/of examineren. School mag zelf beslissen over het inzetten van de volgende faciliteiten:

- Tijdverlenging van 20%, zie voor dit protocol het Dyslexiebeleid
 - Als er sprake is van een visuele beperking mag de school besluiten over te gaan op 50% extra tijd. Zie voor het 50% extra tijd protocol bijlage 7. Hiervoor wordt een melding gedaan bij de Onderwijsinspectie.
 - Wat ook mogelijk is, is het inlassen van pauzes. Pauzetijd wordt niet gezien als tijdverlenging, dus moet bij de 'normale' tijd opgeteld worden.
- Aangepaste ruimte
- Aangepaste werkplek
- Het gebruik van medische hulpmiddelen (medicatie innemen, eten/drinken indien nodig, etc.)
- Het gebruik van (digitale) hulpmiddelen zoals;
 - Digitale schoolboeken en luisterboeken
 - Computer als schrijfgerei
 - Voorleessoftware
 - Aangepast lettertype
 - Rekenkaarten en/of rekenmachine
 - Koptelefoon/oortjes
- Pax beschikt daarnaast over één AV1robot. In overleg kan deze mogelijkheid meegenomen worden in een passend plan van aanpak.

De wet maakt onderscheid tussen het schoolexamen en het centraal examen. Over aanpassingen en/of ondersteunende faciliteiten binnen het schoolexamen mag de school zelf een besluit maken.

Mentor van de betreffende leerling doet het verzoek voor de aanpassing(en) bij de orthopedagoog van het Pax.

Voor het centraal examen gelden landelijke kaders die opgesteld worden door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). **Orthopedagoog adviseert over de extra faciliteiten voor het CE, waarna de examensecretaris deze aanvraagt bij de Onderwijsinspectie.**

Vrijstelling LO

In sommige gevallen worden (huis)artsen gevraagd om doktersverklaringen af te geven als bewijs voor een leerling om niet mee te doen met de lessen Lichamelijke Opvoeding. **Artsen mogen echter, volgens de regels van de KNMG, geen geneeskundige verklaringen afgeven.**

Dergelijke geneeskundige verklaringen mogen alleen worden afgegeven door een onafhankelijke arts, dus niet door de 'eigen' dokter. **De docenten van LO mogen dan ook niet naar dergelijke verklaringen vragen.**

Wat wel mogelijk is, is het opvragen van een korte uitdraai van het dossier en/of consult waarbij op huisartsenpapier met een stempel en/of handtekening staat beschreven dat de leerling bij de huisarts is geweest en met welke klacht.

Een huisarts kan niet beslissen over het wel of niet deelnemen aan de LO-lessen; schoolleiding beslist hierover. **Een dergelijke vrijstelling wordt door ouders aangevraagd bij schoolleiding, waarbij een diagnose op papier als argument meegenomen kan worden. Directie is verantwoordelijk om te besluiten dat een leerling (tijdelijk) niet deelneemt aan de lessen LO.**

Wanneer dit het geval is, hoeft de leerling geen ander vak hiervoor in de plaats te volgen. Wel krijgt de leerling in de meeste gevallen een vervangende opdracht van de betrokken gymdocent. Een melding bij de Onderwijsinspectie niet nodig. **Het is aan de schoolleiding om dit te verwerken in SOM en om de betrokken docenten op de hoogte te brengen.**

Bijlage 1

Uitvoeren van medische handelingen(bekwaamheidsverklaring)

Verklaring Bekwaam uitvoeren van medische handelingen

Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling:

.....
.....

verklaart dat,

Naam werknemer:

Functie:

Werkzaam aan/bij:

Na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

Naam leerling:

Geboortedatum:

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

.....
.....
.....

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

.....
.....
.....

Ondergetekende:

Naam:

Functie:

Werkzaam aan/bij:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 2

Hoe te handelen bij een calamiteit (richtlijnen)

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen of
het uitvoeren van een medische handeling bij een leerling

Richtlijnen, hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van

- het toedienen van medicijnen aan een leerling
 - het uitvoeren van een medische handeling
- Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven.
Observeer de leerling goed en probeer hem/haar gerust te stellen.
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de andere leerlingen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat deze tegen de volwassene moet zeggen).
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van de leerling.
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of „medische” handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
1. Naam van de leerling
 2. Geboortedatum
 3. Adres
 4. Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon
 5. Naam + telefoonnummer van huisarts/specialist
 6. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
1. Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
 2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 3. In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.
- Verwittig de schoolleiding

Bijlage 3

Formulier verstrekken medicijnen op verzoek (structureel)

Formulier 3a: voor leerlingen tot 16 jaar

Formulier 3b: voor leerlingen vanaf 16 jaar

3a Verklaring

Verzoek tot het structureel verstrekken van medicijnen door de school bij een leerling jonger dan 16 jaar

Ondergetekende verzoekt, het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:

Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

.....
Naam van het medicijn:

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

..... uur
..... uur
..... uur
..... uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

.....
.....
.....

Dosering van het medicijn:

.....
.....

Wijze van toediening:

.....
.....

Wijze van bewaren:

.....

Controle op vervaldatum door: (naam & functie)

Ook achterkant invullen

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde medewerker (die daardoor een medicijninstructie heeft gehad), toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Naam:
Ouder/verzorger:
Plaats:
Datum:

Handtekening:

Ondergetekende verklaart zich middels ondertekening van dit document ermee akkoord dat Pax op geen enkele wijze aansprakelijkheid accepteert voor welke schade dan ook die ontstaat door een onjuiste verstrekking of toediening van medicatie dan wel het nalaten daarvan of het onjuist verrichten van een medische handeling dan wel het nalaten daarvan door één van haar medewerkers, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid.

Medicijninstructie

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op:

Datum:

Door:

Naam:

Functie:

Van: (Instelling)

Aan:

Naam:

Functie:

Van: (School en plaats)

3b Verklaring

Verzoek tot het structureel verstrekken van medicijnen door de school bij een leerling van 16 jaar of ouder

Ondergetekende verzoekt het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

.....
.....

Naam van het medicijn:

.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

..... uur
..... uur
..... uur
..... uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

.....
.....

Dosering van het medicijn:

.....
.....

Wijze van toediening:

.....
.....

Wijze van bewaren:

.....

Controle op vervaldatum door: (naam & functie)

Ook achterkant invullen

Ondergetekende, leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leraar die daardoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Naam:
Plaats:
Datum:
Handtekening:

Ondergetekende verklaart zich middels ondertekening van dit document ermee akkoord dat Pax op geen enkele wijze aansprakelijkheid accepteert voor welke schade dan ook die ontstaat door een onjuiste verstrekking of toediening van medicatie dan wel het nalaten daarvan of het onjuist verrichten van een medische handeling dan wel het nalaten daarvan door één van haar medewerkers, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid.

Medicijninstructie

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op:

Datum:

Door:

Naam:

Functie:

Van: (Instelling)

Aan:

Naam:

Functie:

Van: (School en plaats)

Bijlage 4

Medische protocollen bij vaker voorkomende medische aandoeningen

Medisch protocol

Naam leerling :
Geb. datum :
Klas :
Mentor :
Ondersteuner :

Pasfoto uit SOM!

Omschrijving bijzonderheid, ziekte of allergie

Aanwezige medicatie

Symptomen/verschijnselen

ACTIE van de docent

Structureel:

Incidenteel:

ACTIE van de BHV'er

Aanvullende afspraken

Contact opnemen met

Volgens het beleid geformuleerd door de PO/VO raad en het schoolbestuur is een docent/medewerker niet gerechtigd medische verhandelingen te verrichten. In geval van nood, zal de school handelen zoals bovenstaand omschreven. Daartoe zijn medewerkers van de school geïnstrueerd en geïnformeerd. Wij beschouwen dit als 'burgerplicht'. Ouders geven hiervoor toestemming en zullen de school niet aansprakelijk stellen bij een beoordelingsfout, mits er gehandeld is met goede bedoelingen en naar de richtlijnen zoals in dit protocol beschreven.

Ouders geven hierbij toestemming voor het in het leerlingvolgsysteem van de school opslaan van dit protocol. Dit protocol wordt niet lokaal opgeslagen, uitgeprint of anderzijds verspreid. Wel wordt er één geprint exemplaar van het protocol bewaard op een voor de leerlingen afgeschermd, maar voor de BHV'ers toegankelijke plek.

Handtekening

Ouder(s)

School

Bijlage 5

Input voor het medisch protocol per vaker voorkomende
medische aandoening

Input voor het medisch protocol, per vaker voorkomende bijzonderheid, ziekte of allergie

Diabetes

Symptomen/verschijnselen

Wanneer <naam leerling> een hypo of hyper voelt aankomen en dit meldt: roep BHV erbij, zodat deze <naam leerling> meteen naar de daarvoor aangewezen ruimte binnen school kunnen begeleiden; **hou toezicht!**

Signalen bij een hypo (lage bloedsuikerwaarde):

☐ Slechte concentratie	☐ Gevoel koud te hebben maar ev. wel zweten
☐ Bleek gezicht	☐ Hoofdpijn
☐ Gapen	☐ Moeite met kijken en/of lezen
☐ Trillen	☐ Stemningswisselingen
☐ Vermoeidheid	☐ Honger

Signalen bij een hyper (hoge bloedsuikerwaarde):

☐ Slechte concentratie	☐ Warm hebben
☐ Vaak plassen	☐ Vermoeidheid
☐ Dorst hebben	☐ Snel geïrriteerd (ook naar anderen toe)
☐ Veel drinken	

Wat zal de leerling moeten doen bij een Hypo = bloedglucose < 5 mmol/L (pas indien nodig aan)

Dextro/druivensuiker (minstens 3) of 1 pakje sap.

Zitten en de tijd nemen om bij te komen.

Na 15 minuten iets eten met langer werkende koolhydraten: bijvoorbeeld een koek, boterham.

Na 30 minuten bloedsuiker controleren of deze is gestegen.

Wat zal de leerling moeten doen bij een Hyper = bloedglucose > 14 mmol/L (pas indien nodig aan)

Water drinken, vaker naar het toilet.

Insuline toedienen met pen of pomp.

Met rust laten (kan geïrriteerd zijn)

Na 30 minuten bloedsuiker controleren of deze is gedaald.

ACTIE van de docent

Structureel:

1. De leerling voelt wel/niet* aan wanneer hij/zij* een hypo of een hyper heeft.
2. Toestaan om te meten en eventueel insuline te spuiten (buiten de klas) wanneer de leerling er om vraagt.
3. Toestaan om te eten en drinken tijdens de les.
4. Toestaan om tijdens de les naar het toilet te gaan (meestal: extra vaak nodig bij een hyper).
5. Wees extra alert bij vakken die lichamelijke inspanningen vragen (bijv. gym).

Incidenteel:

1. Bij verliezen van bewustzijn: begeleid <naam leerling> naar de grond.
2. Laat een **BHVer roepen**: stuur een leerling naar de leerling coördinatoren met opdracht (wat/wie nodig/waar).
3. Stuur de andere leerlingen weg uit de ruimte waar de leerling bewusteloos werd; zorg dat er geen opnames met de mobiele telefoon gemaakt worden.

ACTIE van de BHV'er

1. Bij bewusteloosheid: bel 112, pas de betreffende EHBO-handelingen toe en bel ouders.
2. Weer bij bewustzijn: begeleid de leerling naar een rustige ruimte en geef hem/haar de tijd om bij te komen. Laat de leerling niet zonder toezicht.
3. Controleer of de leerling kan slikken; zo niet: geen eten of drinken aanbieden.
4. Bij een **hypo**: help de leerling te eten, bijv. druivensuiker; ev. vruchtensap drinken.
5. Bij een **hyper**: help de leerling water te drinken en insuline toe te dienen.
6. Bij welke twijfel of nood dan ook: altijd 112 bellen.

Aanvullende afspraken

1. De leerling meet wel/niet * op vaste momenten. Bij vaste momenten gebeurt dit <geef frequentie/tijdstippen aan>
2. Richtlijnen bij officiële SE's en CSE's
 - a. Algemeen:
 - De leerling checkt voor een toets of examen zijn bloedglucosewaarde. Wanneer deze te hoog of te laag is, is dat een legitieme reden voor een ziekmelding. De leerling meldt zich *via de officiële weg* ziek voor de toets of het examen. Het reguliere examenreglement blijft dan van kracht.
 - Surveillanten moeten goed geïnformeerd zijn.
 - Indien nodig wordt een quarantaine-regeling georganiseerd wanneer de leerling tijdens een examen naar het toilet moet of moet meten/spuiten.
 - Rusttijd en/of acties tegen een hypo/hyper gaan **niet** ten koste van de nominale examentijd.
 - De maximale tijdsverlenging bij het CSE is **30 minuten**.
 - b. Afspraken bij ziekmelding tijdens een schoolexamen of CSE
 - Het kan voorkomen dat xxx zich gedurende een toets of examen te slecht gaat voelen om de toets of het examen af te maken. Hiervoor gelden dan regels als beschreven in het examenreglement van voCampus, artikelen 11.4d en 17.14b. Wanneer de leerling het maken van het schoolexamen of het CSE niet kan hervatten dan staakt de leerling het (school)examen. Er volgt daarna overleg tussen de examensecretaris en directie. Zij komen tot een besluit of het examen nietig verklaard kan worden. Zie het kopje 'specifieke situaties'.
 - c. Specifieke situaties
 - SE voorafgaand aan het examen
 - Bij een hypo/hyper: bij twijfel laten ziekmelden door ouders.
 - SE tijdens het examen
 - Eerst inzetten van een pauze en acties om de waardes te normaliseren.
 - Indien dit onvoldoende effect heeft, staakt de leerling de toets.
 - Vervolgens overlegt de examensecretaris met de directie.
 - CSE voorafgaand aan het examen
 - Bij een hypo/hyper: ziekmelden door ouders én melden bij de examensecretaris.
 - CSE tijdens het examen
 - Eerst inzetten van een pauze en acties om de waardes te normaliseren.
 - Indien dit onvoldoende effect heeft, staakt de leerling het CSE.
 - Daarna volgt overleg tussen de examensecretaris, directie en het CvTE om een oplossing te vinden.

Epilepsie

Symptomen/verschijnselen

Wanneer <naam leerling> een aanval voelt aankomen en dit meldt: laat haar meteen naar een rustige, veilige ruimte gaan; **hou wel te allen tijde toezicht!**

Vindt een 'grote aanval' daadwerkelijk plaats: volg het protocol

Symptomen bij een grote ('gegeneraliseerde') aanval:

In volgorde van optreden:

- Verkrampen van vingers en handen die naar de pols vouwen
- Verkrampen van de armen
- Schuin wegtrekken van het hoofd naar rechts
- Verlies van bewustzijn
- Verstijving van lichaam
- Schokken met het hele lichaam

Volgende fase:

- Geleidelijk ontspanning van het lichaam
- Incontinentie kan plaatsvinden
- Eventueel vanwege 'tongbeet': bloed uit mond (verder niet ernstig)
- Daarna: periode van verwarring en heel erg moe
- Verdrietig

LET OP: je kunt **NIETS** doen om een aanval te voorkomen of te verkorten

ACTIE van de docent

1. Bij verliezen van bewustzijn: begeleid <naam leerling> naar de grond.
2. **Voorkom** dat <hij/zij> zich kan **verwonden**; leg iets onder <zijn/haar> hoofd als kussen; maak knellende kleding los; stop niks in de mond.
3. **Neem de tijd op** vanaf begin bewustzijnsverlies.
4. Laat een **BHVer roepen**: stuur een leerling naar de leerlingcoördinatoren met opdracht (wat/wie nodig/waar) .
5. Stuur de andere leerlingen weg uit de ruimte waar de aanval plaats vindt; zorg dat er geen opnames met de mobiele telefoon gemaakt worden.
6. Zodra mogelijk: bel ouders op telefoonnummer <nummer> om hen op de hoogte te brengen van de aanval.

ACTIE van de BHV'er

1. Wanneer het verkrampen en de schokken **langer dan 3 minuten** hebben aangehouden: **noodmedicatie** toedienen -> <plek van opbergen, benaming, hoeveelheid/toedienvorm>
2. Geen resultaat: bel 112.
3. Bij welke twijfel of nood, dan ook: altijd 112 bellen.
4. Na verkrampingsfase: leg <naam leerling> in **stabiele zijligging/op <zijn/haar> zij**; hoofd schuin om eventueel bloed en/of spuug uit de mond te laten lopen.
5. Na de aanval: stel <hem/haar> gerust; laat <hem/haar> nog even op de grond liggen; laat geen water drinken; breng <hem/haar> naar een rustige ruimte.

Ernstige allergie

Symptomen/verschijnselen

- De reactie treedt acuut op na het nuttigen van bepaalde voeding of dranken, na het innemen van medicijnen en/of bij een insectenbeet.
- Slachtoffer voelt zich vaak angstig of onrustig
- Huid: jeuk, roodheid, galbulten en/of zwelling
- Maag en darmen: buikkrampen, misselijkheid, overgeven en/of diarree
- Luchtwegen: jeuk/zwelling van lippen/tong/keel, moeite met slikken, moeite met ademen, kortademigheid, jeukende/waterige ogen, loopneus, verstopte neus, niezen, hoesten, metaalsmaak in de mond, druk op de borst, stemverandering, piepende ademhaling en/of heesheid
- Hart en bloedvaten: bloeddrukdaling, afwijkende hartslag, duizeligheid, flauwvallen, bewusteloosheid, shocktoestand en/of hartstilstand

ACTIE van de docent

1. Alert zijn op het (indien mogelijk) weghouden van *<allergische stof>* bij *<naam leerling>*.
2. Indien *<naam leerling>* wel in aanraking is gekomen met *<allergische stof>* dan:
 - Blijf bij de leerling: bij het optreden van een allergische reactie deze leerling niet alleen (of met andere leerlingen) laten/alleen (of met andere leerlingen) wegsturen.
 - Laat een **BHV'er roepen**: stuur een leerling naar de leerlingcoördinatoren met de opdracht (wat/wie nodig/waar).
 - Laat het slachtoffer zitten of liggen en zorg dat hij/zij zich niet inspannt. Laat hem/haar zelf de beste houding kiezen.

ACTIE van de BHV'er

1. Vraag *<naam leerling>* of het nodig is dat hij/zij bij zichzelf/haarzelf de epipen gebruikt indien hij/zij bij bewustzijn is.
2. BHV'er gebruikt de epipen indien *<naam leerling>* het bewustzijn is verloren (instructie op achterzijde protocol)
3. Bel of laat 1-1-2 bellen bij hevige benauwdheid, shockverschijnselen (bleek, transpireren en ziek voelen), bij zwelling in de hals en/of gebruik van epipen.
4. Neem altijd contact op met ouders: *<naam en telefoonnummer>*.
5. Laat het slachtoffer zitten of liggen en zorg dat hij/zij zich niet inspannt. Laat hem/haar zelf de beste houding kiezen.

Aanvullende afspraken

Toedienen van de EpiPen:

1. Verwijder de blauwe dop van de achterzijde van de EpiPen.
2. Stoot het oranje uiteinde van de EpiPen in één beweging stevig tegen het dijbeen. Je hoort dan een klik. Houd dit voor 10 seconden vast.
3. Verwijder de EpiPen en wrijf 10 seconden over de injectieplaats.
4. Bel 112 en meld een geval van anafylactische shock en het gebruik van de EpiPen.
5. Houd in de gaten dat de symptomen binnen 5-15 minuten na toedienen niet erger worden.

Hartritme stoornissen

Symptomen/verschijnselen

- Heftige hartkloppingen voelen
- Kan duizelig zijn
- Veel pijn op de borst (alsof het hart eruit wil kloppen)
- Trekt bleek weg
- Kijkt je wazig aan
- Kan twintig minuten aanhouden!!
- Het kan in een keer weg zijn

ACTIE van de docent

1. <naam leerling> stopt zelf waar ze mee bezig is op dat moment.
2. <naam leerling> geeft zelf aan dat ze last heeft van hartkloppingen.
3. <naam leerling> moet rustig gaan zitten.
4. <naam leerling> zet druk op haar oren door haar neus dicht te knijpen en dan met kracht lucht naar de oren blazen.
5. Docent informeert ouder(s).
6. <naam leerling> vertelt het zelf aan haar ouders dat ze last heeft gehad van hartkloppingen.
7. Alleen als <naam leerling> niet meer aanspreekbaar is, wordt 112 bellen.

ACTIE van de BHV'er

Indien hartkloppingen langer dan <aantal minuten> aanhouden, kan de BHV'er worden gehaald. Deze kan <naam leerling> begeleiden naar een rustige ruimte buiten het lokaal. De BHV'er blijft dan bij <naam leerling> aanwezig, totdat de hartkloppingen stoppen en/of ouder(s) <naam leerling> van school ophalen.

Uitvoeren van medische handelingen

Formulier 6a: voor leerlingen tot 16 jaar

Formulier 6b: voor leerlingen vanaf 16 jaar

6a Verklaring

Verzoek tot het uitvoeren van medische handelingen door de school bij een leerling jonger dan 16 jaar

Ondergetekende verzoekt uitvoering van de zogenaamde "medische handeling" op school bij:

Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s)
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Naam huisarts:
Telefoon:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:
Naam medisch contactpersoon:
Telefoon:

Beschrijving van de ziekte waarvoor de „medische handeling” op school bij de leerling nodig is:

.....
.....
.....

Omschrijving van de uit te voeren „medische handeling”:

.....
.....
.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

..... uur
..... uur
..... uur
..... uur

De „medische handeling” mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

.....
.....
.....

Ook achterkant invullen

Manier waarop de „medische handeling” moet worden uitgevoerd:

.....
.....
.....

Eventuele extra opmerkingen:

.....
.....

Bekwaamheidsverklaring aanwezig

ja/nee

Instructie medisch handelen

Instructie van de „medische handeling” + controle op de juiste uitvoering is gegeven op:

Datum:

Door:

Naam:

Functie:

Van: (Instelling)

Aan:

Naam:

Functie:

Van: (school en plaats)

Ondergetekende:

Naam:

Ouder/verzorger:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Ondergetekende verklaart zich middels ondertekening van dit document ermee akkoord dat Pax op geen enkele wijze aansprakelijkheid accepteert voor welke schade dan ook die ontstaat door een onjuiste verstrekking of toediening van medicatie dan wel het nalaten daarvan of het onjuist verrichten van een medische handeling dan wel het nalaten daarvan door één van haar medewerkers, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid.

6b Verklaring

Verzoek tot het uitvoeren van medische handelingen (leerling van 16 jaar of ouder).

Ondergetekende, leerling, verzoekt uitvoering van de zogenaamde „medische handeling” op school:

Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:
Naam medisch contactpersoon:
Telefoon:
Telefoon:

Beschrijving van de ziekte waarvoor de „medische handeling” op school bij de leerling nodig is:

.....
.....
.....

Omschrijving van de uit te voeren „medische handeling”:

.....
.....
.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

..... uur
..... uur
..... uur
..... uur

De „medische handeling” mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

.....
.....

Manier waarop de „medische handeling” moet worden uitgevoerd:

.....
.....
.....

Ook achterkant invullen

Eventuele extra opmerkingen:

.....

.....

.....

Bekwaamheidsverklaring aanwezig

ja/nee

Instructie medisch handelen

Instructie van de „medische handeling“ + controle op de juiste uitvoering is gegeven op:

Datum:

Door:

Naam:

Functie:

Van: (Instelling)

Aan:

Naam:

Functie:

Van: (school en plaats)

Ondergetekende (leerling):

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Ondergetekende verklaart zich middels ondertekening van dit document ermee akkoord dat Pax op geen enkele wijze aansprakelijkheid accepteert voor welke schade dan ook die ontstaat door een onjuiste verstrekking of toediening van medicatie dan wel het nalaten daarvan of het onjuist verrichten van een medische handeling dan wel het nalaten daarvan door één van haar medewerkers, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid.

PAX

Naam beleidsdocument met versienummer, datum vastgesteld, eigenaar:

Bijlage 7

Protocol toetsafname 50% extra tijd

Protocol toetsafname voor leerlingen die recht hebben op 50% extra tijd of die buiten de klas toetsen maken.

1. Inleiding

Dit protocol beschrijft de afspraken en werkwijze rondom toetsafname voor een leerling die recht heeft op 50% extra tijd, waarbij de leerling, mentor en surveillanten (vrijwilligers) betrokken zijn. We maken onderscheid tussen leerlingen in de onderbouw en leerlingen in de bovenbouw.

2. Landelijke richtlijn

Er zijn landelijke afspraken voor **extra tijd van 20%** bij specifieke beperkingen, zoals dyslexie, dyspraxie, ADHD, visuele beperkingen of chronische ziekten. De school beslist over de toekenning en moet beschikken over een **deskundigenverklaring** van een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater. Echter als er sprake is van een visuele beperking mag de school besluiten over te gaan op 50% extra tijd. In sommige gevallen, zoals bij braillelezer, kan de verlenging langer zijn.

3. Doelstelling

- Het vastleggen van duidelijke afspraken tussen leerling en docent.
- Het creëren van een veilige en rustige toetsomgeving.
- Het vastleggen van duidelijke afspraken tussen leerling, mentor en surveillant.
- Het waarborgen van de kwaliteit en betrouwbaarheid van toetsafname.
- Het bevorderen van transparantie en samenwerking binnen de schoolorganisatie.

4. Toepassing

Dit protocol geldt voor alle schriftelijke en digitale toetsen die door leerlingen met recht op 50% extra tijd worden gemaakt:

- Tijdens reguliere lesuren
- Tijdens toetsweken
- Voor alle vakken

5. Evaluatie en bijstelling

- Na toetsweken bespreekt de mentor met surveillanten eventuele knelpunten.
- Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast.

A. Protocol voor leerlingen in de onderbouw (leerjaren 1 en 2 vmbo en 1 t/m 3 havo)

Procedure:

Toetsafname tijdens reguliere lesweken:

- Toets start direct bij aanvang van lesuur
- Toets is door vakdocent ingekort zodat hij alle onderdelen bevat van de te leren stof en te maken is in 50 minuten (regulier lesuur)

Toetsafname tijdens toetsweken:

- De volledige toets wordt afgenomen.
- Toetsen worden ingepland in een **aparte ruimte** speciaal ingericht voor toetsafname voor leerlingen met recht op 50% extra tijd.
- Leerling heeft het recht op 5 minuten pauze in het lokaal. Mogelijk om iets te eten en te drinken.
- Een surveillant (vrijwilliger) houdt toezicht gedurende de gehele toets.

B. Protocol voor leerlingen in de bovenbouw (leerjaren 3 en 4 vmbo en 4 t/m 6 havo-vwo)

Procedure

Planning

- De **leerling** is verantwoordelijk voor het aangeven bij **mentor** wanneer de toets plaatsvindt. Dit moet minimaal 5 dagen voor toetsafname gebeuren. Mocht dit niet tijdig gebeuren kan dat tot gevolg hebben dat de toets niet gemaakt kan worden.
- De **mentor** bevestigt de toetsdatum en regelt een vrijwilliger als surveillant.
- De **mentor** onderhoudt direct contact met de surveillant voor afstemming.

Toetsafname tijdens reguliere lesuren

- De toets start **direct bij aanvang van het lesuur**
- De leerling maakt de toets in een **aparte ruimte**, buiten het reguliere klaslokaal. De leerling heeft hierin recht op 5 minuten pauze in het lokaal, mogelijk om iets te eten en te drinken.
- Een **vrijwilliger** fungeert als surveillant en ziet toe op orde en eerlijk verloop.
- De **mentor** zorgt dat het toetsmateriaal tijdig opgevraagd wordt. De desbetreffende **vakdocent** is verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van de toets.

Toetsafname tijdens toetsweken

- Toetsen worden ingepland in een **aparte ruimte** speciaal ingericht voor toetsafname. Leerling heeft het recht op 5 minuten pauze in het lokaal, mogelijk om iets te eten en te drinken.
- Een surveillant (vrijwilliger) houdt toezicht gedurende de gehele toets.
- De mentor stemt af met toetscoördinator/examensecretaris, blijft eindverantwoordelijk en is bereikbaar voor vragen of problemen.

Rollen en verantwoordelijkheden

- **Leerling:** Geeft toetsmoment aan en volgt afspraken. Zorgt zelf voor het bijhouden van eventuele gemiste lesstof.
- **Mentor:** Plant toets, regelt surveillant, levert materiaal en blijft eindverantwoordelijk.
- **Vakdocent:** Levert materiaal op tijd aan bij mentor.
- **Surveillant (vrijwilliger):** Houdt toezicht, meldt bijzonderheden direct aan mentor. Legt toets na afname in postvak van mentor.

